

تغییر در رفتار و ظاهر حاجی

تحول اخلاقی

در گذشته کسی که به مشهد، کربلا و مکه سفر می کرد قبل از اسمش دارای لقب مشهدی، کربلایی و حاجی می شد. لقبی که نشان می داد او این سفرها را رفته و از نزدیک به زیارت آنها پرداخته. کسانی که به مکه می رفتند بعد از آن که از مکه برمی گشتند برای آن که با علامتی این موضوع را نشان دهند کلاه سفید یا عرقچین به سر می گذاشتند. این خود نشانه ای بود که این فرد از مکه آمده است. همچنین دیگر در میان جمع به عنوان بزرگ خاندان، آب دیده، باتجربه و کسی که توانایی امر به معروف و نهی از منکر دارد و می تواند تصمیمات درستی بگیرد شناخته می شد. برای همین هم کسی که حاجی می شد تلاش می کرد بتواند رفتاری بهتر و درست تر از گذشته داشته باشد و پختگی را در رفتار خود در معرض نمایش قرار دهد. اما به نظر می رسد در این سال ها بعضی از کسانی که به خانه خدا می روند بعد از آن که از سفر برمی گردند و روزهای ولیمه دادن شان به پایان می رسد باز هم همان روال گذشته شان را پیش می گیرند؛ بدون آن که به این موضوع توجه کنند که به خانه خدا رفته اند تا فرصتی به دست آورند که از نو متولد شوند و با دل و روحی پاک باقی زندگی خود را بگذرانند.

بدرقه پایینند هستند زائر را تا فرودگاه و محلی که می خواهد سفر خود را به مکه و مدینه آغاز کند بدرقه می کنند و برای او آرزوی سلامت، سفر خوش و بازگشت با عزت می کنند.

استقبال کردن از مسافر حج رفته

مراسم بدرقه با استقبال از زائری که از سفر برگشته است تکمیل می شود. به این صورت که اقوام، اطرافیان و آشنایان زمانی که مسافرشان از

سفر برمی گردد به فرودگاه رفته و از کسی که به دلیل رفتن به خانه خدا دیگر پاک شده است و حالا دارای لقب حاج آقا و حاجیه خانم هستند استقبال به عمل می آورند. به همین منظور هم ابتدا کسانی که استقبال حاجی تازه می رفتند که حاجی قدیمی بوده و به او خوشامد می گفتند. حاجی تازه از سفر آمده هم از او با آب زمزم تشکر می کرد.

استقبال این روزها هم انجام می گیرد؛ اما نه آن قدر با آب و تاب هایی که در قدیم صورت می گرفت. بیشتر استقبال را در این روزها می توان با بنرها، پلاکاردهایی دید که زمان ورود حاجی بر سردر خانه، محل کار و... می زنند و این طور اعلام می کنند مسافر از حج برگشته ای دارند. کاری که به دلیل اسراف و آسیب به محیط زیست مورد انتقاد بسیاری است، اما چون به صورت یک رسم درآمده کمتر کسی است که آن را کنار بگذارد و به قول معروف حرف مردم برایش اهمیت بیشتری دارد.

ولیمه دادن

ولیمه از جمله رسم هایی است که متأسفانه این روزها بیشتر به یک آداب و رسوم چشم و هم چشمی و پرخرج بدل شده است. در صورتی که در گذشته حاجی برای این ولیمه می داده تا از استقبال کنندگان و کسانی که برای او هدیه آورده اند تشکر کند. همچنین در روزهای نخست سفره ای پهن می کرده

که غریبه و آشنا، فقیر و غنی روی آن سفره جای داشتند و می توانستند سهمی از این شادی داشته باشند. اما متأسفانه در ولیمه های امروزی تا حدود زیادی توجه به فقر کاسته شده و بیشتر به این سمت رفته تا تدارک ولیمه برای آشنایان و اطرافیان به بهترین شکل ممکن صورت گیرد.

سوغاتی

بخش شیرین سوغاتی از جمله رسم هایی است که همه دوست داریم. رسمی که از همان ابتدا وجود داشته و این روزها به دلایل گوناگون تا حدودی دشوار شده و نمی توان چندان از کسی انتظار سوغاتی داشت، اما در گذشته وقتی حاجی ها از سفر

حج برمی گشتند کسانی که به دیدار و استقبال آنها می رفتند برای خوش آمدگویی هدیه ای می آوردند. حاجی هم برای تشکر به او سوغاتی را که از خانه خدا آورده بود به او هدیه می داد، اما در سال های اخیر به دلیل مشکلات سیاسی که بین ایران و عربستان وجود دارد و همچنین به دلیل آن که تمام بازار مکه و مدینه را کالاهای چینی گرفته بسیاری اعتراض می کنند چرا باید با ارز کشور کالاهای چینی به عنوان سوغاتی وارد کشور شود؟ برای همین هم بسیاری به نشانه اعتراض سوغاتی نمی آورند. با وجود این، این رسم از آن رسم هایی بود که همه دوست داشتیم و این حواشی باعث شد تا کم رنگ شود.

